

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO
Att.Unni Folmoe Holstad

Saksbehandler, innvalgstelefon
Asgeir Johan Jordbru,

Høring – NOU 2022:1 - cruisetrafikk i norske farvann og tilgrensende havområder

Det vises til høringsbrev fra justis- og beredskapsdepartementet datert 27.5.2022 angående høring av NOU 2022:1. Etter vår vurdering er det gjort et grundig arbeid med gjennomgang av utfordringer knyttet til cruisetrafikk i Norske farvann. Statsforvalteren vil likevel knytte noen kommentarer til utredningen.

Høringsprosessen

I høringsbrevet bes Statsforvalterne om å særskilt forelegge høringen for de respektive kystkommunene og samordne tilbakemeldinger fra kommunene. Vi har videresendt høringsbrev og NOU til kommunene i Nordland. Der har vi bedt om at kommuner som ønsker å gi høringsuttalelse, gjør dette direkte til departementet med kopi til oss.

Vi mener det er viktig at kommunene selv gir et helhetlig høringsinnspill fremfor at vi skal samordne tilbakemeldingene. Vi mener det er en svakhet med høringen at kommunene ikke er tilskrevet direkte fra departementet.

Om utvalgets avgrensning

Utvalget erkjenner at *«Det er ikke mulig å dimensjonere en beredskap for en ulykke med et cruiseskip med flere tusen passasjerer om bord. Dette gjelder masseevakuering fra skipet og videre håndtering av et høyt antall alvorlig skadde.»*

Denne erkjennelsen er også bakgrunnen for vår analyse i risiko- og sårbarhetsanalyse for Nordland fylke (Fylkes-ROS) der vi har evakuering av cruiseskip som ett av fjorten dimensjonerende scenarier. I dette scenariet er cruiseskipet til kai når evakuering pågår.

Det er viktig at erkjennelsen om at det ikke er mulig å dimensjonere en beredskap for å redde tusenvis av menneskeliv ved en cruiseulykke er godt forankret hos politisk ledelse. Det er også viktig å påpeke forskjellen mellom cruiseutvalgets avgrensning og Gjerdrumutvalgets konklusjon i NOU 2022:3 – på trygg grunn – bedre håndtering av kvikkleirerisiko.

Gjerdrumutvalget mener at dagens risikobilde knyttet til kvikkleire innebærer en større risiko enn det som kan aksepteres. Det betyr at Gjerdrumutvalget legger til grunn et langt strengere akseptkriterium for skadde og dødsfall enn det Cruiseutvalget legger til grunn. Etter vår mening bør dette akseptkriteriet være en del av diskusjonene i totalberedskapskommisjonens arbeid da det gir veldig ulikt utgangspunkt for hvordan vi på regionalt ledd, og kommunene på lokalt nivå, skal jobbe med risiko- og sårbarhetsanalyser.

Utvalgets anbefaling ovenfor kommunene

Utvalget kommer med to anbefalinger knyttet til kommunal beredskap.

61. Kystkommuner bør innlemme uønskede hendelser med cruiseskip i sine risiko- og sårbarhetsanalyser.

62. Kystkommuner bør få på plass interkommunale avtaler om gjensidig støtte i en hendelse med cruiseskip.

En stor utfordring i landets kommuner generelt og Nordland sine kommuner spesielt er den kommunale kapasiteten til utvikling av ROS-analyser, planverk med mer. I Nordland er det bare to kommuner som har beredskapskoordinator i heltidsstilling og det store flertallet av kommuner har beredskapskoordinator i størrelsesorden 10-20 % stilling. Det betyr at det er satt av svært begrensede ressurser til systematisk arbeid i kommunene knyttet til samfunnssikkerhet og beredskap.

Skal kommunene få på plass gode analyser og godt planverk for denne type hendelser må de også få økonomiske rammebetingelser som gjør at flere kommuner kan få heltidsstillinger på beredskap. Hvis kommunene ikke styrkes, så må Statsforvalteren få økte midler slik at vi i større grad enn i dag er i stand til å hjelpe kommunene med å utvikle interkommunalt planverk.

Evakuering

Utvalget sier lite om kommunens rolle i evakuering. Gjennom flere hendelser i Nordland siste år er det kommet opp en rekke spørsmål knyttet til kommunens ansvar under en evakuering. Lowerket knyttet til evakuering fremstår som fragmentert og det er flere spørsmål knyttet til ansvar som ikke er fastsatt i lov/forskrift.

Det anbefales fra vår side at DSB får i oppdrag å utarbeide en veileder for kommunene knyttet til evakuering der cruiseulykke kan inngå som et eksempel på hendelse som kommunen må håndtere.

Øvelser

Omtalen av øvelse Arctic Reihn og Barents rescue er på grunn av avlysninger og utsettelse ikke helt riktig. Utsettelsene skyldes krigen i Ukraina. Øvelse Arctic Reihn vil bli gjennomført i mai 2023. Det er knyttet usikkerhet til når neste Øvelse Barents rescue vil bli arrangert.

Med hilsen

Tom Cato Karlsen (e.f.)
statsforvalter

Merete Troli
kst. kommunal- og beredskapsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent